

U S N E S E N Í

Krajský soud v Plzni rozhodl ve veřejném zasedání konaném dne 18.5.2016 v trestní věci obviněného M■■■■ M■■■■, nar. ■■■■■, *takto*:

Odvolání obviněného M■■■■ M■■■■ proti rozsudku Okresního soudu v Klatovech ze dne 25. 2. 2015 č. j. 1 T 153/2014 - 124 se podle § 256 trestního řádu **zamítá**.

O d ů v o d n ě n í

A.

Okresní soud v Klatovech uznal napadeným rozsudkem obviněného M■■■■ M■■■■ vinným přečinem poškození cizí věci podle § 228 odst. 1 trestního zákoníku. Obviněný se ho měl podle skutkových zjištění nalézacího soudu dopustit tím, že:

dne 08.08.2014 kolem 14:30 hod. v Sušici, v ulici T. G. Masaryka, na parkovišti u Pekařství Rendl, poškodil motorové vozidlo zn. Toyota Land Cruiser 120 J12, RZ: ■■■■■, nejméně tím způsobem, že vylomil zpětné zrcátko u dveří řidiče, zalomil klíč od vozidla ve spínací skřínce, čím způsobil R■■■■ L■■■■, nar. ■■■■■, škodu v celkové výši 20.270,-Kč.

Soud prvního stupně obviněnému za toto jednání uložil podle § 228 odst. 1, § 67 odst. 2 písm. b), odst. 3, § 68 odst. 1 – 5 trestního zákoníku peněžitý trest v počtu 20 denních sazeb s výší denní sazby v částce 500,- Kč (celkem ve výši 10.000,- Kč). Pro případ, že by ve stanovené lhůtě nebyl peněžitý trest vykonán, stanovil podle § 69 odst. 1 trestního zákoníku náhradní trest odnětí svobody v trvání 10 dnů.

Okresní soud podle § 228 odst. 1 trestního řádu stanovil podezřelému (správně obviněnému) povinnost uhradit na náhradu škody poškozenému R■■■■ I■■■■ částku 20.270,- Kč a se zbytkem uplatněného nároku podle § 229 odst. 2 trestního řádu odkázal tohoto poškozeného na řízení ve věcech občanskoprávních.

B.

Obviněný podal proti tomuto rozsudku v zákonné lhůtě odvolání, které zdůvodnil prostřednictvím své obhájkyne a zaměřil ho proti všem výrokům napadeného rozsudku.

Odvolatel zdůraznil, že žádný ze svědků přímo ani nepřímo neviděl, že by obviněný poškodil vozidlo poškozeného, ačkoli většina svědků byla na místě a stála v těsné blízkosti vozidla. Obviněný svoji vinu popřel, přičemž v odvolání opakuje svoji obhajobu spočívající v tom, že s poškozeným se do kontaktu vůbec nedostal, krátce s ním mluvil přes otevřené okno auta a následně odešel. Obviněný zdůraznil, že jeho tělesná výška vyvrací tvrzení poškozeného, že obviněný nastoupil na nášlapy vozidla poškozeného. Toto tvrzení žádný ze svědků nepotvrdil. Tělesná konstituce poškozeného není v souladu s jeho tvrzením, že seděl jen tak v autě a nechal obviněného, aby se přes něj údajně natáhl a na pravé straně od volantu údajně zlomil klíček v zapalování. Odvolatel dále upozorňuje na svůj distingovaný osobní

projev v hlavním líčení, který potvrzuje jeho klidnou a mírnou povahu. To potvrzuje i posudek ze zaměstnání a z místa bydliště.

Obviněný rekapituluje výpověď poškozeného a považuje ji za vyvrácenou už v tom, že podle poškozeného měli nadávat všichni členové rodiny obviněného a mělo být použito více různých výrazů. Poškozený v rozporu s fotodokumentací z místa činu i s fotodokumentací předloženou obviněným uvedl, že nemohl z místa odjet, neboť to mezi těmi auty nešlo. Z fotodokumentace je patrné, že mohl bez problémů odjet. Byl to poškozený, který od počátku chtěl a také vyvolal slovní rozepří mezi ním a obviněným. Pokud by nebyl iniciátorem, jistě by z místa ihned odjel. Poškozený vyvolal konflikt svoji nadávkou „kráva“. Pokud jde o tvrzenou škodu, z úředního záznamu z 8.8.2014 vyplývá, že poškozený na místě samém uplatnil škodu spočívající ve zlomeném klíčku a poškozeném zrcátku. O poškození dveří či okénka se nezmínil. Přitom v hlavním líčení tvrdil, že veškerou škodu uplatnil už na místě samém. Poškozený poté odjel na policii podat vysvětlení a auto nechal uzamčené na parkovišti před policií. Logicky tedy musel zavřít všechna okénka, neboť auto by jinak nebylo možné uzamknout. Následně si údajně najednou všiml, že má poškozené okénko a vrátil se tuto škodu nahlásit na policii. Obviněný zdůrazňuje, že tvrzení poškozeného o rozsahu poškození vozidla vyvrací protokol o ohledání místa činu, kde se uvádí, že vozidlo má zcela stažené okénko u řidiče, má poškozené levé zpětné zrcátko, na levých předních dveřích se nachází neupotřebitelné stopy dlaní rukou a běžné znečištění vozidla se zde na několika místech nenachází. O promáčknutí dveří ani poškození okénka není v protokolu zmínka. Ve světle těchto souvislostí se jeví výpověď poškozeného jako nevěrohodná.

Obviněný vyslovil přesvědčení, že svědci vyslechnutí v této věci se navzájem znají. Vyslovuje podiv nad tím, že manžel svědkyně V [redacted] poškozenému jako zcela cizímu člověku jel pro náhradní klíče od vozidla. Přes úpravy skutkové věty provedené okresním soudem obviněný popírá i poškození, která má okresní soud za prokázaná. Podle jeho názoru okresní soud náležitě nezdůvodnil, na základě jakých přímých či nepřímých důkazů dospěl k závěru, že měl obviněný tato poškození způsobit.

Obviněný zdůraznil, že všichni vyslechnutí svědci včetně svědka N [redacted] se shodli, že neviděli obviněného jakýmkoliv způsobem poškodit vozidlo poškozeného. Odvolatel dále rozebírá výpovědi svědků paní M [redacted], N [redacted] a V [redacted], které podle jeho názoru vyvrací tvrzení poškozeného, že obviněný a celá jeho rodina vyskákali z auta a začali nadávat paní V [redacted] do všech možných zvířat. Svědek N [redacted] v hlavním líčení uvedl, že zrcátko u řidiče bylo vylomené, zlomené, viselo na kabelech, ty gumy z toho koukaly. Svědek evidentně nemluvil pravdu, neboť toto tvrzení odporuje tomu, co bylo zdokumentováno. Zrcátko bylo jen vykloubené, neviselo na žádných kabelech ani nebyly vidět. Není zřejmé, jak mohl svědek dobře popsat jednání obviněného u vozidla poškozeného, když sám uvedl, že mu ve výhledu bránily keře a šel na parkoviště ze šikmého směru a musel to trochu obejít. Projev tohoto svědka vyvolává dojem, že se snažil některé skutečnosti záměrně zveličit ve prospěch poškozeného.

Odvolatel se dále vyjadřuje ke svědeckým výpovědím zasahujících policistů a svědků R [redacted] a V [redacted]. Ochota svědka V [redacted] (manžela svědkyně V [redacted] přivést obviněnému náhradní klíče od vozidla svědčí o tom, že se spolu dobře znají nebo jsou si nějakým způsobem zavázáni. Obviněný dále vysvětluje, že jeho omluvu svědkyni V [redacted] svědek V [redacted] nesprávně interpretoval. Obviněný se neomlouval za jednání vůči poškozenému, ale za situaci nastalou po dopravní nehodě. Policistka svědkyně H [redacted] potvrdila tvrzení jeho a jeho manželky, že je svědek R [redacted] slovně napadl.

Obviněný poukazuje na to, že listinné důkazy neprokazují, že vznikla škoda uvedená poškozeným a pokud vznikla, že to byl obviněný, kdo ji způsobil. Promáčknutí dveří a poškození okénka nebylo zdokumentováno, promáčknutí dveří jako škodu poškozený ani neuplatnil. Bylo prokázáno pouze to, že se obviněný s poškozeným u jeho vozidla dohadovali. Poškození zpětného zrcátka mohlo být způsobeno třetí osobou nebo jiným vozidlem, stejně jako zlomení klíče mohl provést sám poškozený ve snaze naučtovat obviněnému co nejvyšší škodu za to, že si dovolil mu oponovat. Odvolatel považuje za nedostatečné zdůvodnění jeho viny pouze tím, že si svědci obhajoby s odstupem času už nevybavují, zda někdo na místě pořizoval fotodokumentaci. Za irelevantní považuje konstatování nevěrohodnosti těchto výpovědí pouze na základě této skutečnosti. Považuje rovněž za irelevantní, že se svědci nedotazovali obviněného, jakou škodu měl způsobit. Je logické, že po autonehodě (zvláště s nezletilými dětmi) jsou její účastníci rozrušeni a některé věci nevnímají nebo je sice vnímají, ale s odstupem času si je nevybavují.

Obviněný považuje za mylný závěr soudu prvního stupně, že obviněný jednal neadekvátně poté, co poškozený L. pronesl nadávku „kráva“. Vzhledem k tomu, že poškozený nelogicky po pronesené nadávce z parkoviště neodjel, ale provokativně na místě zůstal, šel se obviněný dotázat, na koho byla nadávka mířena, neboť se mohla týkat jeho manželky. Chtěl poškozenému sdělit, že není třeba, aby na parkovišti nadále setrval, neboť se nikomu nic nestalo a není třeba jeho pomoci.

Obviněný v písemném odvolání navrhl, aby odvolací soud změnil napadený rozsudek tak, že zproští obviněného obžaloby (správně návrhu na potrestání) podle § 226 písm. a) trestního řádu, neboť nebylo prokázáno, že se stal skutek uvedený v obžalobě.

C.

Krajský soud v Plzni usnesením ze dne 20.7.2015 č.j. 6 To 132/2015 – 151 k odvolání obviněného podle § 257 odst. 1 písm. b) trestního řádu zrušil rozsudek Okresního soudu v Klatovech ze dne 25.2.2015 č.j. 1 T 153/2014 – 124 v celém rozsahu a podle § 222 odst. 2 trestního řádu postoupil věc obviněného pro skutek popsany v návrhu na potrestání tam posouzený jako přečin poškození cizí věci podle § 228 odst. 1 trestního zákoníku k projednání a rozhodnutí Městskému úřadu v Sušici, neboť tento skutek by mohl být jiným orgánem posouzen jako přešpek, o němž je tento orgán příslušný rozhodovat.

Krajský soud mimo jiné uvedl, že považuje dokazování za úplné. Ztotožnil se s hodnocením důkazů soudem I. stupně, který se rovněž náležitě vypořádal se všemi aspekty obhajoby obviněného. Ta spočívala v tvrzení, že s poškozeným ani s jeho vozidlem na místě činu neměl jakýkoliv fyzický kontakt. Krajský soud se ztotožnil s názorem nalézacího soudu, že tato obhajoba byla vyvrácena svědeckou výpovědí poškozeného podporovanou výpověďmi svědků Z. N. a J. V., ale také protokolem o ohledání místa činu a listinnými důkazy. Okresní soud i odvolací soud v odůvodnění svých rozhodnutí rozebraly provedené důkazy a vysvětlily, na základě jakých skutečností vyplývajících z konkrétních důkazů je obhajoba obviněného vyvrácena. Krajský soud vysvětlil, z jakých důvodů je nutné ve vztahu k zalomení klíče v zapalování vozidla dovést úmysl přímý a ve vztahu k poškození zrcátka úmyslný nepřímý.

Krajský soud v jednání obviněného shledal formální naplnění znaků skutkové podstaty přečinu poškození cizí věci podle § 228 odst. 1 trestního zákoníku. Dovedil však, že

vzhledem k okolnostem případu konkretizovaným v prvním rozhodnutí odvolacího soudu a k osobě obviněného je třeba aplikovat zásadu subsidiarity trestní represe a z ní vyplývající princip ultima ratio a není třeba jednání obviněného postihovat v trestně právní rovině. Krajský soud nikdy nevyslovil názor, že jednání obviněného vyvolané emocemi není vůbec postižitelné. Dovodil, že postačí jeho postih v přestupkové rovině, a proto věc postoupil příslušnému přestupkovému orgánu k projednání a rozhodnutí.

Nejvyšší soud České republiky (*dále „Nejvyšší soud“*) usnesením ze dne 16.12.2015 sp. zn. 3 Tdo 1435/2015 výrokem pod bodem I. podle § 265k odst. 1, 2 trestního řádu zrušil posledně citované usnesení Krajského soudu v Plzni včetně obsahově navazujících rozhodnutí. Výrokem pod bodem II. podle § 265l odst. 1 trestního řádu krajskému soudu přikázal, aby věc v potřebném rozsahu znovu projednal a rozhodl. Nejvyšší soud mimo jiné v odůvodnění tohoto usnesení konstatoval, že v předmětné věci učinily soudy jednoznačné skutkové závěry, byť je obviněný ve svých podáních stále zpochybňuje. Dovolací soud stejně jako soud nalézací i odvolací shledal, že obviněný činem naplnil všechny formální znaky přečinu poškození cizí věci podle § 228 odst. 1 trestního zákoníku.

Nejvyšší soud se neztotožnil se závěry odvolacího soudu ohledně aplikace § 12 odst. 2 trestního zákoníku. Uvedl, že přestože nelze v žádném případě souhlasit s počátečním slovním projevem poškozeného, nelze přehlédnout, že se tímto nešťastným způsobem zastával svědkyně J. V., která byla po způsobení drobné dopravní nehody nevybíravým způsobem slovně napadena obviněným a jeho manželkou. Byl to obviněný, kdo jako první vystupňoval konflikt pramenící ve své podstatě z nezávažné dopravní nehody. Byť prvotní poškození zpětného zrcátka nebylo vedeno přímým úmyslem, nepochybně o jeho poškození obviněný musel vědět, a přesto dále pokračoval ve svém jednání a zalomil poškozenému klíč v zapalování. Skutečnost, že obviněný jednal v jistém emocionálním vypětí způsobeném dopravní nehodou i chováním poškozeného, tak nemá na jeho trestní odpovědnost vliv. Samotný obviněný k motivům svého činu v podstatě doznal, že jej chování poškozeného provokovalo a že mu chtěl tímto fyzickým útokem na jeho majetek dát dostatečně najevo, aby z místa odjel a do konfliktu se dále nezapojoval. Takový způsob řešení mezilidských neshod vážně narušuje spořádané vztahy ve společnosti, a proto k němu nemůže zůstat trestní právo lhostejné i s ohledem na to, že jiná právní odvětví nedokáží podobným činům svým způsobem regulace předcházet. Opomenout nelze ani postoj obviněného, který své jednání popírá a označuje se za slušného a klidného člověka. I z toho je zřejmé, že obviněný nemá nad svým jednáním potřebný nadhled. Uplatnění zásady subsidiarity trestní represe naráží v daném případě i na výši způsobené škody, která více jak čtyřnásobně převyšuje spodní hranici škody nikoli nepatrné.

Nejvyšší soud zdůraznil, že uplatnění zásady subsidiarity trestní represe je na místě v případech, kdy protiprávní čin sice vykazuje všechny formální znaky trestného činu, ve skutečnosti se však jedná o čin společensky zcela neškodný, anebo vyznačující se toliko zanedbatelnou společenskou škodlivostí. Rozhodnutí odvolacího soudu spočívá v nesprávné aplikaci zásady subsidiarity trestní represe ve smyslu § 12 odst. 2 trestního řádu, a proto nebyly splněny podmínky pro rozhodnutí o postoupení věci jinému orgánu podle § 222 odst. 2 trestního řádu.

D.

Krajský soud po zrušení svého prvního rozhodnutí podle § 254 odst. 1 trestního řádu znovu přezkoumal zákonnost a odůvodněnost všech výroků napadeného rozsudku i správnost postupu předcházejícího řízení, a to z hlediska vytykaných vad. K odvoláním nevytykaným

vadám mohl přihlídnout jen tehdy, pokud měly vliv na správnost odvoláním napadených výroků. Byl vázán právním názorem Nejvyššího soudu.

Obviněný ve veřejném zasedání dne 18.5.2016 navrhl upuštění od potrestání, případně snížení náhrady škody. Státní zástupkyně navrhla zamítnout odvolání obviněného podle § 256 trestního řádu.

E.

Krajský soud neměl důvod cokoli měnit na svých předchozích úvahách a závěrech ve vztahu k úplnosti dokazování a hodnocení provedených důkaz. Může v tomto směru zcela odkázat na podrobné a výstižné odůvodnění napadeného rozsudku i na argumentaci uvedenou v prvním (byť zrušeném) rozhodnutí odvolacího soudu. To platí i ve vztahu k uplatněné obhajobě obviněného, která byla provedenými důkazy spolehlivě vyvrácena. Bylo prokázáno, že se skutek stal v době, na místě a způsobem popsáním ve skutkové větě výroku o vině. Bylo tedy prokázáno, že obviněný vylomil zpětné zrcátko u dveří řidiče vozidla poškozeného a zalomil klíč ve spínací skřínce. Formulaci „*vylomil zpětné zrcátko u dveří řidiče*“ užitou v popisu skutku krajský soud interpretuje tak, jak to vysvětlil ve svém prvním rozhodnutí. Nebylo prokázáno, že by obviněný poškodil zrcátko v úmyslu přímém, tedy například že by ho uchopil do rukou a trhl s ním. K vylomení zrcátka došlo tak, že obviněný skočil na nášlap vozidla poškozeného a naklonil se do vnitřku. Ve vztahu k poškození zrcátka lze tedy mít u něho za prokázány pouze nepřímý úmysl, což ovšem nemá vliv na použitou právní kvalifikaci. Rozsah poškození i výše škody byly rovněž provedenými důkazy spolehlivě prokázány.

F.

Okresní soud v napadeném rozsudku i krajský soud ve svém prvním rozhodnutí shodně konstatovaly, že obviněný svým jednáním naplnil všechny formální znaky skutkové podstaty přečinu poškození cizí věci podle § 228 odst. 1 trestního zákoníku. V otázce uplatnění zásady subsidiarity trestní represe je krajský soud podle § 265s odst. 1 trestního řádu vázán právním názorem Nejvyššího soudu, na jehož argumentaci může z důvodu stručnosti odkázat (viz. výše). Proto ponechal výrok o vině v napadeném rozsudku beze změny.

G.

Okresní soud obviněnému uložil peněžitý trest ve výměře 20 denních sazeb s výší denní sazby v částce 500,- Kč (celkem ve výši 10.000,- Kč). V odůvodnění napadeného rozsudku vysvětlil, jakými úvahami se přitom řídil. Krajský soud považuje tento trest za přiměřený. Upuštění od potrestání navrhované obhajobou podle § 46 trestního zákoníku i jeho jiných ustanovení není možné už proto, že obviněný své jednání nedoznal, spáchání činu nelitoval a neprojevil účinnou snahu po nápravě. Ani po rozhodnutí odvolacího soudu poškozenému neuhradil ani částečně způsobenou škodu.

Okresní soud důvodně peněžitý trest uložil za splnění podmínek § 67 odst. 2 písm. b) trestního zákoníku. Ukládal ho za přečin a vzhledem k povaze a závažnosti tohoto přečinu a osobě a poměrům obviněného nepodmíněný trest odnětí svobody současně neukládal. Byly splněny i podmínky odst. 3 tohoto zákonného ustanovení pro uložení peněžitého trestu jako samostatného. Výměra trestu odráží zákonné podmínky uvedené v § 67 odst. 1, odst. 2, odst. 3

trestního zákoníku. Skutečnosti mající vliv na stanovení druhu a výměry trestu se od vyhlášení napadeného rozsudku a prvního rozhodnutí odvolacího soudu výrazně nezměnily. Okolnosti spáchání činu a osoba obviněného, který je neustále bezúhonný a je kladně pracovně hodnocen, umožňují stanovit výměru peněžitého trestu tak, jak to učinil okresní soud v napadeném rozsudku. Výměra peněžitého trestu není nepřiměřeně přísná. Obviněný v přípravném řízení uvedl jako svůj čistý měsíční příjem částku 16.000,- Kč. Výměra peněžitého trestu tedy ani nedosahuje výši jeho čistého měsíčního příjmu. Přiměřený je i náhradní trest odnětí svobody stanovený pro případ, že by peněžitý trest nebyl ve stanovené lhůtě vykonán. Krajský soud proto neměl důvod zasahovat ani do výroku o trestu.

Krajský soud nezjistil věcné pochybení ani ve výroku o náhradě škody, byť ho okresní soud v napadeném rozsudku odůvodnil velmi stručně. Je však zřejmé, že navazuje na popis skutku ve výroku o vině, kde okresní soud má za prokázané, že obviněný poškozením vozidla způsobil poškozenému R■■■■■■■■■■ L■■■■■■■■■■ škodu ve výši 20.270,- Kč, kterou proto poškozenému přiznal. Podle § 228 odst. 1 trestního řádu soud uloží obviněnému vždy povinnost k náhradě škody, jestliže je výše škody součástí popisu skutku uvedeného ve výroku rozsudku, jímž se obviněný uznává vinným, a škoda v této výši nebyla dosud uhrazena. Protože se poškozený připojil s vyšším nárokem na náhradu škody, musel ho okresní soud podle § 229 odst. 2 trestního řádu odkázat se zbytkem uplatněného nároku na občanskoprávní řízení.

Poučení: I. Proti tomuto rozhodnutí není přípustný další řádný opravný prostředek.

II. Proti tomuto rozhodnutí může podat dovolání nejvyšší státní zástupce na návrh krajského nebo vrchního státního zástupce, anebo i bez takového návrhu pro nesprávnost kteréhokoliv výroku, a to ve prospěch i v neprospěch obžalovaného, jakož i obžalovaný pro nesprávnost výroku rozhodnutí soudu, který se ho bezprostředně dotýká. Obžalovaný tak může učinit pouze prostřednictvím obhájce. Podání obžalovaného, které by nebylo učiněno prostřednictvím obhájce, se nepovažuje za dovolání, byť by takto bylo označeno. Dovolání se podává u soudu, který rozhodl ve věci v prvním stupni, do dvou měsíců od doručení rozhodnutí, proti kterému dovolání směřuje. O dovolání rozhoduje Nejvyšší soud. V dovolání musí být vedle obecných náležitostí (§ 59 odst. 3 tr. řádu) podání uvedeno, proti kterému rozhodnutí směřuje, který výrok, v jakém rozsahu, i z jakých důvodů napadá a čeho se dovolatel domáhá, včetně konkrétního návrhu na rozhodnutí odvolacího soudu s odkazem na zákonné ustanovení § 265b odst. 1 písm. a) až l) tr. řádu, o které se dovolání opírá. Nejvyšší státní zástupce je povinen v dovolání uvést, zda je podává ve prospěch nebo v neprospěch obžalovaného. Rozsah, v němž je rozhodnutí dovoláním napadáno, a důvody dovolání lze měnit jen po dobu trvání lhůty k podání dovolání.

V Plzni 18.5.2016

JUDr. Pavel Fait, v.r.
předseda senátu

Za správnost vyhotovení: Pavlína Hálová